

KIYILAR KAMUNUN, MİRAS GELECEĞİN! YILANCIBURNU'NA DOKUNMA!

Son günlerde, Kuşadası'nda yer alan Yılabıburnu'nda kıyıların tel örgülerle çevrilerek halkın serbestçe erişimine kapatılması ve bölgedeki yapılması hedeflenen **proje girişimleri** kamuoyunda ciddi kaygı uyandırmaktadır. Türkiye'nin en önemli kıyı kentlerinden biri olan Kuşadası, yalnızca turizm potansiyeliyle değil, sahip olduğu zengin **denizel ekosistemi ve çok katmanlı arkeolojik ve kültürel miras alanları** ile "korunması gereken benzersiz bir değerdir". Yılabıburnu, Akdeniz endemiği **Posidonia oceanica deniz çayırlarının** en zengin ve sağlıklı görüldüğü ekosistemlerden biridir. Bu alan; **Caretta caretta ve Chelonia mydas** gibi nesli tehdit altındaki türlerin üreme ve beslenme alanlarını barındırmaktadır. Bu ekosistem yalnızca yerel mevzuatla değil, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de korunması gereken doğal miras unsurları arasındadır. Ayrıca, kentin antik dönemden bu yana yerleşim yeri olarak kullanılmış tek **tombolosu*** olma özelliği taşımaktadır.

Öte yandan **Yılabıburnu** yalnızca doğal zenginliğiyle değil, aynı zamanda arkeolojik değerleriyle de dikkat çekmektedir. **1. Ve 3. derece arkeolojik sit alanı** statüsüne sahip olan bölge, antik döneme uzanan yerleşim ve ticari liman geçmişiyle **Marathesion Antik Kenti** ile ilişkilendirilmektedir. 1982 ve 2025 yılında bölgede bulunan **arkaik Kuros heykeline ilişkin parçalar** birbirini tamamlar nitelikte olup, bölgenin **antik çağda önemli bir kutsal alan** barındırdığını net biçimde ortaya koymuştur.

Alan üzerinde çalışan bilim insanlarının yüzey araştırmaları, bölgede **Geç Kalkolitik Çağ'dan Bizans Dönemi'ne kadar kesintisiz bir iskân** sürecinin varlığını göstermektedir. Bu yerleşim, bölgenin **arkeolojik potansiyelinin** ve korunması gereken kültürel katmanlarının yalnızca yüzeyde bile ne kadar zengin olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Liman Kenti niteliği **su altı arkeolojisi** bakımından da zenginliğinin bir göstergesidir. Bu zenginlik, ilçe sınırlarındaki doğal, kültürel ve arkeolojik sit alanları ile kırsal yerleşimleri bütünleştirilerek **"doğa ve kültür yolu rotası"**nın yaşama geçmesinde önem arz ederken Kuşadası turizmine de katkı sağlayacaktır.

Ancak bugün, halkın serbestçe denize ulaşabildiği ender alanlardan biri olan **Yılandıburnu Koyu**'nun tel örgülerle çevrilmesi, Anayasa ve Kıyı Kanunu hükümlerine açıkça aykırıdır. Kıyılar **"KAMU MALIDIR"**; hiçbir şekilde tel, çit veya benzeri engellerle kamusal erişim engellenemez. Ayrıca, böylesi hassas bir doğal, kültürel ve arkeolojik miras alanının **yapılaşmaya veya işlevsel dönüşüm projelerine, yüksek yoğunluklu konut alanlarına** konu edilmesi geri dönüşü olmayan zararlara yol açacaktır.

Yılandıburnu'nun, hem doğal yaşamı hem de arkeolojik mirasıyla **bütüncül bir yaklaşımla korunması**, kamu yararı, ekolojik denge ve kültürel süreklilik ilkeleri açısından önem arz etmektedir. Alanın özgünlüğünün korunması için **şeffaf, uzmanlık temelli ve katılımcı** bir planlama sürecine ihtiyaç vardır. Bu bağlamda ilgili kamu kurumlarının **Deniz Koruma Alanı** ilanı başlatmasını ve bu süreç tamamlanana kadar etkili koruma ve denetim mekanizmalarını işletmesini, sit statülerinin gözden geçirilerek **kara tabanlı arkeoloji ve su altı arkeolojisi çalışmalarına** olanak verecek düzenlemelerin yapılmasını beklemekteyiz.

TMMOB Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği olarak, Yılandıburnu başta olmak üzere tüm kıyı alanlarında ve miras bölgelerinde **hukuka uygun, bilimsel ilkelere dayalı, ekolojik ve kültürel bütünlüğü** gözetilen planlama ve uygulamalar yapılması gerektiğini bir kez daha vurguluyor ve her türlü katkıyı sunmaya hazır olduğumuzu kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Saygılarımızla,

TMMOB Mimarlar Odası Kuşadası Temsilciliği

20.Dönem Yönetim Kurulu

***Tombolo** veya **Saplı Ada**, kıyı dili ve resif gibi dar birikim şekilleriyle ana karaya bağlanan adalardır.